

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

2016

Riskkollegiets syfte är att verka för ökad kunskap i frågor om risker, hur dessa uppfattas, kommuniceras och hanteras. Styrelsen har preciserat följande mål för denna verksamhet

- Främja kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan olika sektorer och vetenskapliga discipliner.
- Effektivisera kommunikationen mellan lekmän, forskare, experter och beslutsfattare.
- Verka för tillkomst av välunderbyggda beslutsunderlag.
- Stimulera forskning inom området och då främst tvärvetenskaplig sådan.
- Initiera kritisk diskussion och framsyn om risk- och säkerhetsfrågor.
- Främja internationellt samarbete.

Verksamhetsberättelsen omfattar samma tidsperiod som den ekonomiska redovisningen dvs räkenskapsåret 2016.

Styrelsens sammansättning

Ordförande	Synnöve Sundell-Bergman (mandat till 2018)
Vice ordförande	Björn Nevhage (mandat till 2017)
Sekreterare	Anneli Widenfalk (mandat till 2018)
Kassör	Birgitta Ekström (mandat till 2017)
Övriga ledamöter	Vidar Hedtjärn (mandat till 2018)
Suppleanter	Liisa Honkaranta (mandat till 2017)
	Ingemar Lund (mandat till 2017)
	Håkan Lundberg (mandat till 2017)
	Inger Riesenfeldt-Örn (mandat till 2017)
	Lars Strömdahl (mandat till 2017)

Per Strömsjö (mandat till 2017)

Anneli Widenfalk har även fungerat som sekreterare i det vetenskapliga rådet.

Per Strömsjö är Riskkollegiets webbredaktör.

Revisorer

Sten Grapengiesser (mandat till 2017)

Leif Moberg (mandat till 2017)

Revisorssuppleant

Jack Valentin (mandat till 2017)

Valberedning

Fredrik Malmberg Andersson (sammankallande) (mandat till 2017)

Eva Simic (mandat till 2017)

En vakant.

Årsmötet gav styrelsen mandat att under året finna och utse ytterligare en person att ingå i valberedningen. Styrelsen har emellertid inte lyckats identifiera någon villig kandidat för denna uppgift.

Sammanträdande i valberedningen är Fredrik Malmberg Andersson

Sammanträden och årsmöte

Styrelsen har under år 2016 haft 9 protokollförda sammanträden enligt följande: 21 januari, 17 februari, 18 mars (konstituerande möte), 11 april, 19 maj, 20 juni, 14 september, 12 oktober och 23 november.

Föreningens årsmöte hölls den 18 mars 2016 vid Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) lokaler i Kista, Stockholm. Mötet samlade ett 20-tal deltagare, av vilka cirka 15 var medlemmar.

Ekonomisk redovisning

Riskkollegiets ekonomiska ställning per den 31 december 2016 framgår av den ekonomiska redovisningen (se bilaga).

Riskkollegiets kansli sköts av Sigbladhs Ekonomi AB enligt upprättat avtal. Kollegiets kontaktperson där, i första hand Ann Isgård, har effektivt svarat för löpande bokföring,

hantering av inkommande handlingar runt Riskkollegiets priser och andra administrativa uppgifter.

Medlemmar

Den 31 december 2016 hade föreningen 114 betalande medlemmar.

Årsavgiften för enskilda personer har varit 200 kronor och för studenter/doktorander 50 kronor.

Stödorganisationer

Offentliga organ, företag, föreningar och stiftelser som stödjer Riskkollegiets syften kan bli så kallade stödorganisationer. Under år 2016 fanns åtta sådana stödorganisationer, nämligen Analysgruppen vid Svensk Energi – Swedenergy AB, Folkhälsomyndigheten, Institutet för miljömedicin (IMM), Livsmedelsverket, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Naturvårdsverket, Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) och Svensk och Kärnbränslehantering AB (SKB).

Ekonomiskt stöd från dessa – och gärna ytterligare organisationer – är avgörande för Riskkollegiets möjligheter att finansiera sin basverksamhet och gör det möjligt att arrangera större seminarier kring väsentliga frågeställningar.

Om stödorganisationen har över 100 anställda är årsavgiften 10 000 kronor, för mindre organisationer 5 000 kronor. Varje stödorganisation har erbjudits att utse tio personer som betraktas som medlemmar i Riskkollegiet. 45 sådana medlemmar är anmälda till Riskkollegiet. Stödorganisationer har inte rösträtt eller annat formellt inflytande i Riskkollegiet.

Riskkollegiet försöker nå ut med information om verksamheten till medlemmar och stödorganisationer via sin webbplats www.riskkollegiet.nu. Där finns också informationsposter som t.ex. Riskkollegiets tidigare pristagare och dokumentation från tidigare aktiviteter.

Genomförda aktiviteter

I samband med årsmötet 2016 hölls två presentationer över aktuella teman:

Analytiker Erik Carlson, FOI framförde "Strategisk migrationsanalys - en presentation av FOI:s metodstöd till Migrationsverket" och

Professor Lars Bergman, Handelshögskolan presenterade "Finansiella risker för olika parter som verkar på dagens energimarknad".

På årsmötet presenterade också Linda Molander, Riskkollegiets juniora pristagare år 2016, den metod som hon tillsammans med kollegor arbetat fram som syftar till att öka

användningen av tillgänglig information om kemikaliers toxiska egenskaper när kemikalier riskbedöms.

Samtliga presentationer finns tillgängliga på Riskkollegiets webbplats.

Riskkollegiet påbörjade redan hösten 2013 ett arbete med att utreda möjligheterna att förlägga delar av seminarieverksamheten utanför storstadsregionerna. Detta resulterade i ett seminarium i Östersund som arrangerades i samarbete med Mittuniversitetets Risk- och Krisforskningscentrum (RCR) i maj 2015. Under 2016 togs kontakt med Länsstyrelsen i Luleå för att arrangera en liknande seminariedag men med ett annat tema. Dessvärre meddelade Riskkollegiets kontakt under hösten att denne bytt arbetsuppgifter, men att en annan person skulle kontakta Riskkollegiet, vilket inte ännu skett. Rekommendationen från Länsstyrelsen var också att vi snarare skulle kontakta universitetet för samarbete än Länsstyrelsen.

I samband med årsmötet 2016 presenterades en sammanställning över några olika aktiviteter som Riskkollegiet avsåg att genomföra under 2016 och 2017. Under hösten har dessa aktiviteter planerats och det första seminariet, "Vad är en kris i samhället", arrangeras i samarbete med Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) och kommer att hållas den 1 februari 2017.

Ett annat seminarium är planerat att äga rum under våren 2017 och behandlar risker med joniserande strålning. Detta arrangeras i stockholmsregionen i samarbete med SSM.

En tredje seminariedag är planerad till i maj i Uppsala och behandlar några olika myndigheters risk-värdering och -hantering – hur dessa skiljer mellan fara och risk samt hur risker kommuniceras. Seminariet arrangeras i samarbete med Livsmedelsverket och är ett resultat efter några olika myndigheters önskemål om teman för kommande seminarier.

I samarbete med Rättviks kommun, Studieförbundet Vuxenskolan i Rättvik och Arbetarnas Bildningsförbund har under 2016 Riskkollegiet genom kollegiets förre ordförande Jan Olof Snihs anordnat två seminarier; "Klimat i förändring – Risker och möjligheter" samt "Klimat och Energi – risker möjligheter osäkerheter". Vid dessa seminarier gavs information om Riskkollegiets verksamhet. Ytterligare arrangemang med riskrelaterad inriktning är planerat att anordnas i Rättvik med omnejd under år 2017.

Tyvärre har förberedelserna för en planerad Nordisk konferens på temat *riskkommunikation* inom strålskyddet inte resulterat i några konkreta resultat. Problemställningen är reell och även om intresse finns inom de nordiska länderna så har bl.a. arbetsbelastning lagt hinder i vägen för detta.

Styrelsens arbete med att engagera andra myndigheter och organisationer i seminarieverksamheten har varit positiv och kommer förhoppningsvis, trots den stora arbetsbelastning som många har, leda till fler intressanta aktiviteter i framtiden.

Riskkollegiets vetenskapliga råd

Styrelsen utsåg under 2016 följande personer att ingå i det vetenskapliga rådet till och med 2018:

Ordförande *Margareta Törnqvist*, professor i miljökemi vid institutionen för miljövetenskap och analytisk kemi, Stockholms universitet

Ledamöter *Britt-Marie Drottz Sjöberg*, professor i socialpsykologi vid Norges Teknisk Naturvitenskapelige Universitet, Trondheim

Anna Olofsson, professor i sociologi och föreståndare för Risk and Crisis Research Center (RCR) vid Mittuniversitetet, Östersund

Leif Busk, vetenskaplig expert vid Livsmedelsverket, Uppsala

Torbjörn Nylén, docent vid Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI), Umeå

Johan Bergström, docent och lektor vid Avdelningen för riskhantering och samhällssäkerhet, Lunds universitet

Eva Forssell-Aronsson, professor i radiofysik vid Göteborgs universitet

Sekreterare *Anneli Widenfalk*, Livsmedelsverket

Rådet har under år 2016 berett frågan om utdelning av Riskkollegiets pris till junior forskare (se nedan).

Riskkollegiets priser

Riskkollegiets styrelse beslöt år 2007 att två priser, *The Swedish Risk Academy Award* och *The Swedish Risk Academy Special Prize to Promising Junior Researchers*, ska delas ut vartannat år med början år 2008. Under 2013 har styrelsen sedan beslutat att vartannat år dela ut priset *The Swedish Risk Academy Award* (från och med 2015) och vartannat år *The Swedish Risk Academy Special Prize to Promising Junior Researchers* (från och med 2014).

År 2016 delades det juniora priset ut till fil dr Linda Molander vid Stockholms universitet.

Motiveringen var följande:

“Linda Molanders forskning syftar till att bidra med nya kunskaper och metoder för en stärkt reglering av farliga kemikalier i konsumentartiklar. Linda Molander är en kreativ, engagerad och initiativrik forskare. Hennes publicerade arbeten visar på vetenskaplig mognad och hon har under sin doktorandtid varit osedvanligt produktiv. Ämnet för hennes avhandling: “Chemicals in consumer products- Bridging the gap between academic research and chemical regulation” har ett stort allmänintresse. Linda Molander har varit mycket aktiv i att kommunicera vikten av förbättrad kemikaliekontroll i såväl nationella som internationella sammanhang.”

Information om priserna och tidigare pristagare återfinns på Riskkollegiets webbplats.

Slutord

Ett viktigt medel för att uppnå verksamhetens mål är att anordna seminarier kring väsentliga frågeställningar med anknytning till begreppet risk. Det ligger i sakens natur att planeringen av seminarier ofta är tidskrävande och att genomförandet av planerna ofta ligger långt fram i tiden. Under 2016 har ett intensivt arbete pågått med att planera några av de aktiviteter som redovisades på årsmötet 2016. Den nya styrelsen har visat stort engagemang även om styrelsemedlemmarnas ordinarie arbetsuppgifter i sina respektive organisationer tar mycket tid.

Styrelsen är mycket positiv till den nya webbredaktören som identifierat flera problem med Riskkollegiets webbplats. Arbetet pågår att uppdatera och reformera sidan, ett arbete som tar mycket tid i anspråk. Alla medlemmar uppmuntras att komma med förslag och rättelser. Styrelsen ser också positivt på att få tillgång till bilder som har relevans för den verksamhet som Riskkollegiet bedriver.

Människor som bor utanför storstadsregionerna har en sårbarhet, inte minst inom it- och telekommunikation, som till stor del är orsakad av en centralisering av resurser som skett under de senaste årtiondena. Inte minst har polisens omorganisation diskuterats livligt i anslutning till de problem som kan uppkomma utanför storstäderna. Samverkan spelar en viktig roll att hantera olika risker, vilket erfarenheterna visat. Riskkollegiet bör fortsätta att arrangera seminarier som belyser denna problematik.

Styrelsen fick under året information om att en enskild person i Hamra, Härjedalen bl a använde Riskkollegiets logotype för spridande av sitt budskap som definitivt inte rörde Riskkollegiets verksamhet. Polisanmälan gjordes men denna har inte resulterat i något mer. Förhoppningsvis har personen slutat använda Riskkollegiet som garant för den vilseledande propaganda som spreds.

Slutligen vill styrelsen tacka för förtroendet att leda verksamheten under 2016. Styrelsen anser att Riskkollegiets verksamhet fyller en viktig roll i den samhällsdebatten då

det gäller saklig och relevant information i olika riskfrågor och i spridande av kunskap om risk.

För styrelsen i februari 2017

Synnöve Sundell-Bergman

Ordförande